

Kommunen som virksomhed og ejer

22. november 2022

1. Kommunen som virksomhed

Generelt vil vi som offentlig virksomhed gerne være foregangseksempel for borgere og virksomheder i forbindelse med vores anlæg og drift, indkøb og forbrug.

Gennem mange år har vi forsøgt at have fokus på vores egen miljøbelastning, bl.a. da der står i miljøloven, at offentlige myndigheder skal virke for lovens formål ved anlæg og drift af offentlige virksomheder og ved indkøb og forbrug. Lovens formål er at medvirke til at værne natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

På klimaområdet vil vi især have fokus på vores bygninger, transport, indkøb og udbud samt forbrug og affald.

Bygninger

Brugen af de kommunale bygninger står for en stor del af kommunens udledning af drivhusgasser.

Af energiforbruget går ca. 80 % til opvarmning og ca. 20 % til elforbrug. Godt 50 % af varmeforbruget stammer fra fjernvarme og knap 50 % fra naturgas.

I 2030 er det vores mål, at energiforbruget er klimaneutralt, enten da gasopvarmede bygninger har fået fjernvarme, varmepumpe eller fordi gassen er blevet grøn m.m.

Gennem årene har vi etableret solceller på en del af de kommunale bygninger – 8 skoler, 5 daginstitutioner og 1 materielgård. Yderligere udbygning vil eventuelt ske, hvis staten – f.eks. i forbindelse med den nye solcellestrategi – fjerner barrierer for etablering af solceller på kommunale bygninger.

Ud over omlægning til fossilfri energiforsyning vil vi også fortsat have fokus på energieffektiviseringer og –besparelser, især vil vi følge op på de rentable forslag i energimærkerapporterne, især for bygninger med energimærke D-G.

Gadelys og anden elforbrug

Af kommunens samlede elforbrug går ca. 80 % til kommunens bygninger, ca. 15 % til gadelys og ca. 5 % til anden elforbrug (idrætsanlæg, signalanlæg, toiletbygninger, infotavler, springvandspumper, julebelysning m.m.).

Vi har etableret LED-lyskilder i de fleste af vores gadelamper, men vil fortsat have fokus på optimal brug i forhold til energiforbrug vejet op imod trafiksikkerhed og tryghed.

For anden elforbrug vil vi have fokus på energieffektiviserende tiltag i kombination med energibesparelser, dvs. hvad vi finder nødvendigt at bruge energi på.

Transport

I 2030 er det vores mål, at vores egen bilpark er 90 % elektrificeret.

Kommunens bilpark består hovedsageligt af personbiler og i mindre udstrækning mandskabsvogne og varebiler samt lastbiler.

Vores strategi er, at vores leasede personbiler som udgangspunkt udskiftes til elbiler, når leasingkontrakterne udløber. For vores ejede personbiler udskiftes de til elbiler, når de nuværende fossile biler udskiftes.

Mandskabsvogne og varebiler udskiftes til elbiler, når de nuværende fossile biler udskiftes, hvor det er økonomisk og teknisk muligt.

Strategi for fossilfrie lastbiler fastlægger vi senere, når den teknologiske udvikling indikerer, i hvilken udstrækning lastbiler elektrificeres.

Omstilling af kommunens biler vil generelt ske på baggrund af best available technology.

Non road-transportmidler samt andre maskiner og redskaber

Traktorer, græsslåmaskiner, hækkeklippere m.m. udskifter vi løbende, hvor det er økonomisk og teknisk muligt, bl.a. til eldrevne maskiner og redskaber

Indkøb og udbud

Staten lancerede i efteråret 2020 en Strategi for grønne offentlige indkøb. Strategien indeholder 30 initiativer, der skal sikre grønnere offentlige indkøb, reducere klimaaftrykket af det offentliges indkøb og bidrage til at indfri de danske klimamål. Med lanceringen af strategien fulgte også en opgørelse af klimaaftrykket af det offentlige indkøb. I strategien estimeres, at i 2019 medførte indkøb i staten, kommunerne og regionerne en drivhusgasudledning på i alt ca. 12 mio. ton, hvoraf ca. 4 mio. ton blev udledt i Danmark.

Strategien falder fint i tråd med Verdensmål Udvalgets anbefaling af, at der ved indkøb og udbud tages grønne og bæredygtige hensyn.

Som kommune vil vi gerne være en del af den offentlige efterspørgsel, hvor vi kan være med til at påvirke markedet til at tilbyde flere grønne løsninger og på den måde styrke Danmarks rolle som grønt foregangsland og skabe grøn innovation og nye styrkepositioner for erhvervslivet.

I vores nuværende indkøbs- og udbudspolitikker er der allerede formuleringer om klima og bæredygtighed, men vi vil i øget udstrækning forsøge at omsætte ordene til konkret handling.

Prisen vil fortsat være det primære, men på sigt vil vi stille øgede krav til produktets eller ydelsernes bæredygtighed. Endvidere vil vi ikke kun kigge på investeringsomkostning men også på de årlige driftsomkostninger, så totaløkonomien inddrages.

Indkøbsvejledninger udarbejdet af Staten og Kommunernes Indkøbsservice og Energistyrelsens indkøbsanbefalinger vil vi bruge som inspiration.

Ved nybyggeri har vi allerede fokus på klima og bæredygtighed – et fokus vi vil forsøge at skærpe de kommende år. Ved byggeri af Vibeeng skolen har vi inddraget hensyn til klima og bæredygtighed generelt. Ved den kommende udvidelse af daginstitutionen Møllen i Rønnede har vi besluttet, at udvidelsen skal ske i henhold til den tyske mærkningsordning DGNB – en mærkningsordning for bæredygtigt byggeri.

Forbrug og affald

I forbindelse med vores forbrug og affald har vi fokus på både klima og miljø.

I den statslige aftale om klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi er bl.a. anført, at ressourcerne skal forsøges brugt igen og igen til nye bæredygtige materialer og produkter (cirkulær økonomi) – mere direkte genbrug, mere genanvendelse, mere nyttiggørelse og mindre affald.

Vi skal forsøge at udnytte ressourcerne bedre i forbindelse med produktion og forbrug. Vores velstand og velfærd afhænger af jordens ressourcer, og når noget bliver til affald kan det ses som udtryk for, at vi reducerer jordens totale ressourcepulje. Derfor skal vi forsøge at få ressourcer til at cirkulere, så de konstant indgår i nye produkter. Det teoretiske mål er en affaldsproduktion på nul.

I første omgang vil vi forsøge at affald opstår, f.eks. har vi fokus på, at vi genbruger vores møbler på tværs af centrene, når vi omorganiserer og flytter om.

Vi vil forsøge at udfase brug af engangsservice, især plastik-engangsservice.

Vores mål er, at vi som kommune sorterer affaldet i samme fraktioner, som gældende for private.

Klimatilpasning

Vores bygninger, parkeringspladser, veje m.m. vil vi løbende klimatilpasse, blandt andet så vores interne kloaksystem har kapacitet til af aflede de stigende vandmængder.

Ved plantning af træer og buske vil vi have fokus på, at planterne er hårdføre og kan holde både til tørre somre (uden vanding) og våde vintre.

2. Kommunen som ejer

Faxe Forsyning

Faxe Forsyning, der er ejet af Faxe Kommune, er et selskab, der håndterer spildevand, leverer drikkevand samt foretager affaldsindsamling.

Faxe Forsyning forsøger at være på forkant med udviklingen, indføre bæredygtige løsninger, sikre mest miljø for pengene og skabe merværdi for lokalsamfundet.

Faxe Forsyning har bl.a. fokus på bæredygtighed og verdensmål i den nye strukturplan for spildevandssystemet, hvor Faxe Forsyning har fundet frem til den økonomisk mest fordelagtige struktur for håndtering af spildevand, hvor man samtidig får mest miljø for pengene og tager størst muligt hensyn til vandmiljøet.

På klimaområdet har Faxe Forsyning fokus på reduktion af energiforbrug, især i forbindelse med håndtering af spildevand og levering af drikkevand. Faxe Forsyning arbejder sammen med vandsektoren i Danmark henimod energi- og klimaneutralitet frem mod 2030. I denne forbindelse har forsyningen planlagt at etablere solceller på Haslev Renseanlæg og ved pumpestationen i Faxe Ladeplads.

For klimatilpasning af kloaksystemet foretager Faxe Forsyning løbende kloaksepareringer for at minimere risikoen for oversvømmelse fra kloaksystemet. Endvidere forsinkes udledning af regnvand til vandløb via regnvandsbassiner. Efter endt kloakseparering nedlægger Faxe Forsyning de eksisterende overløb fra fælleskloakken til vandløb og havet.

AffaldPlus

AffaldPlus, der er ejet af seks kommuner i fællesskab, bl.a. Faxe Kommune, er et selskab, som modtager, behandler og sørger for genbrug, genanvendelse, energiudnyttelse og deponering af affald – både fra selskabets genbrugspladser og fra kommunernes indsamling hos borgerne samt for det ikke-genanvendelige affalds vedkommende tillige fra erhvervsvirksomhederne i oplandet.

AffaldPlus har gennem flere år haft fokus på bæredygtighed og verdensmål. Verdensmålene bruges som strategisk markør for udvikling af virksomheden og er tænkt ind i virksomhedens fastsatte KPI'er (Key Performance Indicator), der opdateres årligt. Årligt udarbejdes bæredygtighedsrapport for at følge op på status og danne grundlag for det følgende års KPI'er.

AffaldPlus har for både borgere og virksomheder etableret mulighed for direkte genbrug, hvilket kan ske via genbrugsbutikkerne PlusButikker og genbrugsbyggemarkedet PlusByg. Varerne i butikkerne er f.eks. afleveret til direkte genbrug på genbrugspladserne. De seneste lovgivningsmæssige tiltag på området kan dog vise sig at blive en udfordring for det direkte genbrug i AffaldPlus-regi – i hvert fald inden for det nuværende koncept.

I statens klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi er anført vision om, at affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030, at affaldskurven skal knækkes, og at 80 pct. af dansk plast skal udsorteres fra forbrændingen i 2030. AffaldPlus har ud over miljøhensynet de senere år også haft fokus på, hvilke konsekvenser selskabets arbejde med affald har for CO₂-udledning – og arbejder med at reducere konsekvenserne og bidrage til klimaplanens mål om klimaneutralitet for affaldssektoren i 2030.

AffaldPlus vil som selskab isoleret set dog næppe kunne opnå klimaneutralitet i det omfang opgaven med at energiudnytte det affald, der ikke lader sig genanvende, fortsat vil skulle løftes i selskabets regi – mens de genanvendelsesoperationer, der for alvor bidrager til fortrængning af CO₂-emissioner, overdrages til den private sektor. AffaldPlus vil dog bidrage væsentligt til affaldssektorens samlede klimaneutralitet ved i så høj grad som muligt at dirigere de genanvendelige materialer over i genanvendelsessektoren, og ved løbende at undersøge om og i givet fald hvornår kulstoffangst (*Carbon Capture*) kan være en mulighed på Næstved Affaldsenergi. I de nye affaldsplaner, der er udarbejdet i samarbejde mellem kommunerne og AffaldPlus, redegøres også nærmere for planernes klimamæssige konsekvenser.

Midt- og Sydsjællands Brand & Redning

Midt- og Sydsjællands Brand & Redning (MSBR), der er ejet af fire kommuner i fællesskab, bl.a. Faxe Kommune, er et selskab som har til formål at varetage ejerkommunernes beredskabsopgaver i henhold til beredskabsloven i forhold til at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer.

MSBR har fokus på energiforbrug og klima i forbindelse med både de operative opgaver og hverdagens opgaver f.eks. bygningsdriften. I forhold til transport og køretøjer påvirkning af miljø og klima afventes der dels en teknologisk udvikling af brand- og redningskøretøjer, og dels et passende økonomisk incitament til indkøb af køretøjer, der ikke anvender fossile brændstoffer.

I forhold til håndtering af udfordringerne ved klimatilpasning er MSBR med til at sikre – i samarbejde med de statslige beredskabscentre – et velfungerende oversvømmelses- og stormberedskab.

Men uanset hvor meget der arbejdes med forebyggelse af skadevoldende oversvømmelser, vil det ikke kunne undgås, at der kommer hændelser, som medfører oversvømmelser, der skal søges begrænset og afhjulpet.

Ved større klimarelaterede hændelser kan MSBR indsatskapacitet bl.a. omfatte:

- Bortpumpning/lænsning af vand
- Akutopgaver vedr. væltede træer mv.
- Nødstrømsforsyning
- Indkvartering og forplejning af nødstedte personer
- Assistance til hjemmeplejen med transport
- Lys, vandforsyning, transport
- Fyldning af sandsække
- Øvrige akutte, beredskabsfaglige opgaver

Klimaforandringernes påvirkning vedrørende mere tørke medfører et øget antal mark- og naturbrande, som samtidig vil være større og kraftigere af omfang, hvilket kræver et robust redningsberedskab.

Movia

Faxe Kommune er medejer af trafikselskabet Movia, der står for al kollektiv trafik med busser i bl.a. Region Sjælland, flextrafik-ordningen og ejer aktiemajoriteten i Lokaltog.

Movia er en offentlig virksomhed reguleret af lov om trafikselskaber. Movia ejes af de 45 kommuner og to regioner på Sjælland. Rammerne for samarbejdet med Movia om verdensmål, bæredygtighed, klima og miljø sker via fastlæggelse af Movias forretningsplan og mobilitetsplan.

Movia har som mål, at busser ikke kører på fossile drivmidler senest i 2030. Flextrafikken skal køre i elbiler, og nye lokaltog skal være batteridrevne.